

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 62 / 1997

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (πρώην Εμπορίου) την 7 Μαρτίου 1997, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:30, με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού, κ. Ν. Σακελλαρόπουλου,

Βλάσιος Ασημακόπουλος

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Χαρίλαος Χάρακας.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης της επιχείρησης SCMALBACH - LUBECA AG αφενός και της επιχείρησης JOHNSON CONTROLS INC. αφετέρου, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν (α) η εταιρία SCMALBACH - LUBECA AG δια του πληρεξούσιου της δικηγόρου, κ. Νικολάου Δεσύπρη και (β) η εταιρία JOHNSON CONTROLS INC. δια του πληρεξούσιου της δικηγόρου κ. Νικολάου Ανδριόπουλου.

Στην αρχή της συζήτησεως έλαβε το λόγο η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την έγγραφη εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί της υποθέσεως και πρότεινε την μη απαγόρευση της συγκεντρώσεως. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι ως άνω πληρεξούσιοι δικηγόροι, ο οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή την μη απαγόρευση της συγκέντρωσης. Κατόπιν εξετάσθηκε από την Επιτροπή ο μάρτυρας κ. Wouter Marinus Den Dikken, νομικός σύμβουλος της εταιρίας SCMALBACH-LUBECA AG, ο οποίος έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινήσεις σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής. Μεταφραστής ήταν ο κ. Γεώργιος Μαυρουδής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι τις 12 Μαρτίου 1997 στις παρασταθείσες εταιρίες για να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 16 Απριλίου 1997, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ. Γ. Εμπορίου), κατά την οποία αφού, έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας, την κατάθεση του μάρτυρος, τις απόψεις που διατύπωσαν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υποθέσεως και τα υπομνήματα που αυτά υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

1. Η Γερμανική εταιρία, με την επωνυμία SCMALBACH- LUBECA A.G. (εφεξής καλούμενη SLW), η οποία εδρεύει στην πόλη Ratingen Γερμανίας και η Αμερικάνικη εταιρία, με την επωνυμία JOHNSON CONTROLS INC (στο εξής καλούμενη JCI), η οποία εδρεύει στο Milwaukee των ΗΠΑ, εκπροσωπούμενες νομίμως, γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει, την καταρτισθείσα μεταξύ τους στις 6-12-1996 σύμβαση, με βάση την οποία η πρώτη εξαγοράζει τον κλάδο πλαστικών από ύλη PET της δευτέρας.
2. Σύμφωνα με την ως άνω διάταξη (όπως αυτή τροποποιήθηκε τελευταία με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 2323/95), συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων, άλλων επιχειρήσεων. Επομένως η ανωτέρω εξαγορά αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως και υπόκειται στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις του νόμου αυτού.
3. Κατά το άρθρο 4β παρ. 1 του άνω νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την σύναψη της συμφωνίας ή την δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στα εδάφια α' και β' της ιδίας παραγράφου σε σχέση με το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση και το συνολικό κύκλο εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ.

Στην προκειμένη περίπτωση, από τα συγκεντρωθέντα από την Γραμματεία στοιχεία και τα εκτεθέντα κατά την ενώπιον της Επιτροπής συζήτηση της υποθέσεως, περί ων τα ταυτάριθμα πρακτικά, προέκυψαν τα εξής:

Η αγοράστρια εταιρία SLW, δραστηριοποιείται στους τομείς προϊόντων συσκευασίας τροφίμων και ποτών και ειδικότερα στην κατασκευή κυτίων για μπύρες και αναψυκτικά, δοχείων από PET για μεταλλικό νερό ή ανθρακούχα ποτά, συνήθων μεταλλικών κυτίων

πολλών χρήσεων και για συσκευασία τροφίμων, πωμάτων μεταλλικών δοχείων υπό κενό, πλαστικών συσκευασιών για τρόφιμα και τέλος συσκευασιών για αγορές ειδών νοικοκυριού, ελαίων μηχανής και χημικών προϊόντων για αγροτικές εφαρμογές. Η εν λόγω εταιρία ανήκει στον ομίλο VIAG σε ποσοστό 51,40%. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της SLW για το έτος 1995 ανήλθε σε 2,103 δις ECU, ενώ του ομίλου VIAG σε 21,385 δις ECU. Η πρώτη δεν έχει θυγατρική εταιρία στην Ελλάδα ούτε συμμετέχει σε επιχείρηση που εδρεύει σ' αυτήν, ενώ ο ομίλος VIAG πρόσφατα απέκτησε τον έλεγχο της MAK ΜΠΕΤΟΝ ΕΛΛΑΣ, μέσω της θυγατρικής της SKW, διενεργεί δε πωλήσεις μέσω ανεξαρτήτων αντιπροσώπων σε πρώτες ύλες υπερπλαστικοποιητών, στεγανωτικών προϊόντων και συγκολλήσεως πλακιδίων και ο κύκλος εργασιών της στην Ελλάδα ανήλθε σε 13,5 δις δρχ..

Ο πωλητής ομίλος JCI δραστηριοποιείται στους τομείς : 1) ειδών εξοπλισμού αυτοκινήτων, 2) συστημάτων ελέγχου 3) συσσωρευτών 4) πλαστικών δοχείων για ποτά, τρόφιμα, προσωπική περιποίηση και ειδών υγιεινής διατροφής και 5) κατασκευής, εγκαταστάσεως και συντηρήσεως συστημάτων προτύπων, όπου εμφυσώνται πλαστικά. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών αυτού ανέρχεται σε 6,997 δις ECU, ενώ ο τοιούτος του κλάδου πλαστικών σε 673,68 εκατ. ECU. Ο ομίλος έχει στην Ελλάδα θυγατρική εταιρία με την επωνυμία JOHNSON CONTROLS AEBE, η οποία ανήκει κατά ποσοστό 90% στην JOHNSON CONTROLS HOLDING CO. INC και έχει εξαιρεθεί από την όλη συναλλαγή με σκοπό την εκκαθάριση. Η εν λόγω εταιρία έχει συσταθεί την 13.9.1995 και δεν έχει ασκήσει καμιά επιχειρηματική δραστηριότητα μέχρι σήμερα. Η JCI διενεργεί πωλήσεις προϊόντων PET στην Ελληνική αγορά μέσω ανεξαρτήτου αντιπροσώπου, οι οποίες ανήρχοντο το έτος 1995 σε 1,8 δις δρχ., καλύπτουσες ποσοστό 25% της αγοράς.

Επομένως οι συμμετέχουσες στην συγκέντρωση ως άνω επιχειρήσεις είχαν πράγματι υποχρέωση γνωστοποιήσεως αυτής, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, γιατί πληρούνται αμφότερα τα ως άνω κριτήρια του μεριδίου αγοράς των προϊόντων από υλικό PET που αφορά η συγκέντρωση και του συνολικού κύκλου εργασιών των εταιριών αυτών και ούτω υπόκεινται στις ρυθμίσεις του νόμου τούτου.

Εξ άλλου οι ανωτέρω επιχειρήσεις γνωστοποίησαν στην Επιτροπή τις άνω συμφωνίες εξαγοράς στις 20.12.1996 δηλαδή εντός 10 εργάσιμων ημερών, και επομένως τήρησαν την υπό του νόμου προβλεπόμενη ως άνω προθεσμία.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 και 2 του ν.703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό

στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως.

Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκεντρώσεως να επιφέρει το άνω αποτέλεσμα, λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς τα συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

Η σχετική αγορά προϊόντος, που επηρεάζεται από την προκειμένη συγκέντρωση είναι αυτή των παντός είδους πλαστικών δοχείων από υλικό PET, που είναι πολυμερές πλαστικό με βάση τους τερεφθαλικούς αιθέρες και το οποίο διαφοροποιείται από τα λοιπά πλαστικά και ειδικότερα το PVC, ως προς ορισμένες ιδιότητες που ανάγονται στην ανθεκτικότητα υπό πίεση, την διαπερατότητα και τις μηχανικές αντοχές. Το υλικό PET κυκλοφορεί στην αγορά είτε υπό την μορφή ρητίνης σε κόκκους είτε υπό την μορφή προτύπου (Preform), το τελικό δε προϊόν κατασκευάζεται από τους αγοραστές.

Τα προϊόντα που κατασκευάζονται από PET είναι φιάλες απλές και με δυνατότητα αντοχής στην πίεση προερχόμενη από ανθρακούχα ποτά και δοχεία για διαφόρους χρήσεις (πληρώσεως εν θερμώ, μιας χρήσεως, εδωδίμων ελαίων κλπ.)

Ανταγωνιστικά υλικά με τα οποία κατασκευάζονται τα ίδια ή παραπλήσια προϊόντα, με συνδυασμό πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων ως προς το PET, είναι οι ύαλοι, το μέταλλο (αλουμίνιο, ανοξείδωτα ελάσματα σιδήρου) και ο επενδυμένος χάρτης. Για λόγους όμως εμπορικούς και ομοιομορφίας των προϊόντων δεν καθίσταται εύκολη η μετακίνηση στη χρήση από ένα προϊόν στο άλλο. Το 50% από τα προϊόντα PET χρησιμοποιείται στον κλάδο των αναψυκτικών, με ανερχόμενη τη χρήση του στο εμφιαλωμένο νερό.

Η αγοράστρια εταιρία SLW, όπως προαναφέρθηκε, δεν δραστηριοποιείται στην Ελληνική αγορά, ούτε ο όμιλος VIAG στον οποίο ανήκει.

Τα διακινούμενα, μέσω αντιπροσώπων, στην Ελληνική αγορά προϊόντα PET του πωλητή ομίλου JOHNSON CONTROLS, καλύπτουν ποσοστό 25% της σχετικής αγοράς με κυριότερους πελάτες τις επιχειρήσεις (PEPSICO - HBH - EPCO - HEINEKEN - ΦΛΩΡΙΝΑ - MINEPVA - ΛΟΥΜΙΔΗΣ - NESTLE).

Το υπόλοιπο ποσοστό εισάγεται από τις εγχώριες επιχειρήσεις από εταιρίες του εξωτερικού (EASTMAN, JCI, HOECHST) ή κατασκευάζεται από τις εταιρίες PET PLASTICS A.E. για χρήση του ομίλου 3E (ποσοστό 55%), POLYPACK AE (ποσοστό 9%) και PET PLAST A.E.

(ποσοστό 9%). Ωσαύτως βρίσκεται σε κατασκευή και πρόκειται να λειτουργήσει το προσεχές έτος στο Βόλο κοινή μονάδα της ΕΚΟ και του ομίλου 3Ε, παραγωγής ρητίνης.

Ο διεθνής ανταγωνισμός είναι σκληρός, λόγω αυξημένης παραγωγής της πρώτης ύλης με συνέπεια να παρουσιασθεί κατά το τελευταίο έτος κάθετη πτώση στις τιμές.

Η κρινόμενη συγκέντρωση δεν προβλέπεται να αυξήσει το ποσοστό συμμετοχής στο μερίδιο της σχετικής αγοράς της αγοράστριας εταιρίας. Ο συνδυασμός των τεχνολογιών των δύο συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων δεν θα αποτελεί εμπόδιο στον ανταγωνισμό δεδομένου ότι οι τεχνολογίες αυτές χρησιμοποιούνται και από τους ανταγωνιστές, το δε κόστος επενδύσεως για μια νέα μονάδα μέσης παραγωγικής ικανότητας εκτιμάται σε 500 εκατ. δρχ. και έτσι δεν είναι απαγορευτικό για το δυνητικό μελλοντικό ανταγωνισμό.

Από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι η κρινόμενη συγκέντρωση δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά της πλαστικής ύλης PET ή σε ένα σημαντικό τμήμα αυτής, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά του εν λόγω προϊόντος και ιδία με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως και έτσι δεν συντρέχει περίπτωση, κατά την ως άνω διάταξη του άρθρου 4γ παρ.1, για να απαγορευθεί.

5. Στην ως άνω σύμβαση εξαγοράς μεταξύ των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση επιχειρήσεων περιλαμβάνεται και ρήτρα μη ανταγωνισμού από τον πωλητή όμιλο για χρονική περίοδο 5 ετών σε σχέση με τον πωλούμενο κλάδο του πλαστικού PET. Οι περιορισμοί αυτοί είναι συνδεδεμένοι με την κρινομένη συγκέντρωση, αναγκαίοι για την πραγματοποίησή της και δεν υπερβαίνουν το λογικό και αναγκαίο μέτρο για την προστασία των συμφερόντων του αγοραστού και υπ' αυτήν την έννοια δεν αντιτίθενται στην απαγόρευση του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/77.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει ότι δεν συντρέχει περίπτωση να απαγορευθεί ή αναφερόμενη στο σκεπτικό συγκέντρωση.

Η απόφαση εκδόθηκε στις 16 Μαΐου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Ο Συντάξας την Απόφαση

Ο Πρόεδρος

Μιχαήλ Φράγκος

Κωνσταντίνος Λασσαδός

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα- Μαρία Ταραμπίκου